

Publicerad 23 sep 2008 10:23

SLUTREPLIK - KULTURUPPROPET

Varför ska kultur få kosta?

Hur har vi upplevt debatten sedan vårt inlägg "En talande tystnad" i DN 21/8? Att nästan ingenting finns om vilket inte motsatsen kan sägas. Det är tydligt att vi måste lära oss övervinna lusten att förenkla om vi skall förstå varandra.

Några av skribenterna.

DE KRAFTER på högerkanten som till varje pris vill göra partipolitik av den här debatten tycks ha bestämt sig för förenkling, inte för att de inte förstår vad vi menar utan för att kulturen stör deras i övrigt rena tanke om individen som stark och rationell.

Det synsättet ställer höga krav på duglighet hos den enskilde, det är "vinna eller försvinna" som gäller i dag därför mår många människor dåligt. För människan är också driftstyrd, obegriplig, inkonsekvent.

Traditionellt sett har de egenskaperna haft en fristad i kulturen. Här finns ett rum för alla tankar. Men i dag, när ingen vågar skratta högt på banken och en mer instrumentell människosyn är normen, ter sig kulturen hotfull för några. Naturen inom oss är tydligen något som måste tystas, den har blivit onaturlig.

Tony Blair om kulturen som tillväxtmotor: "Kulturen har en intellektuell kraft likaväl som en ekonomisk. Ett land som fäster avseende vid kulturen blir inte bara bättre, det blir i det begynnande 2000-talet ett mer framgångsrikt land." Tarja Halonen i Finland: "Teatern är den kompass som pekar i vilken riktning ett samhälle skall gå." Varför har vi inte politiska företrädare i Sverige som vågar uttrycker sig så?

JO, FÖR ATT den som talar om värdet av kulturgemenskaper och kvalitet per automatik blir kallad kulturelitist av Svenska Dagbladets ledarredaktion. Volym är fint i dag eftersom konsumtion är måttstocken för allt gott och det gör oss förvirrade: men visst är det mer kvalitet att spela barnteater för 50 barn åt gången än för 500? Det blir en annan upplevelse och det har ingenting med elitism att göra.

Sanningen om oss människor är ändlös. Det är förundran och nyfikenhet som skapar kulturen. Men för dem som har rationalitet och individualism som värdegrund upplevs kulturen som kaotisk. Varför ska kultur få kosta? Det är det vi önskar att kulturutredningen skall förklara.

I moderaternas "Kulturen 3.0" står det att målet är att varje generation ska lämna efter sig en bättre värld: då måste vi tala om vad som är en bättre värld och vilka medel som krävs för att uppnå visionen. Först därefter kan vi tala om prislappen och förstå vad vi får för pengarna.

Var finns du, nationalekonom, som kan skriva om Sony Ericssons kvartalsrapport till en sonett? Som klarar att mäta konstens immateriella värden. Som kan ge svenska politiker oavsett politisk färg ett språk för att tala om värdet av vårt lands andliga infrastruktur.

JACOB HIRDWALL dramatiker och dramaturg vid Dramaten, STINA OSCARSON konstnärlig ledare på Orienteatern, JONAS KRUSE skådespelare, JESÚS ALCALÁ jurist och författare, ALEXANDRA RAPAPORT skådespelare, MARIA LÖFGREN regissör och konstnärlig ledare på Unga teater Västmanland, ANNA TAKANEN teaterchef Göteborgs stadsteater, PETER BIRRO dramatiker, AGNETA FAGERSTRÖM-OLSSON filmregissör, INGVAR HIRDWALL skådespelare, ROLF LASSGÅRD skådespelare, MARIKA LINDSTRÖM skådespelare, MATTIAS ANDERSSON konstnärlig ledare Backa teater, LEIF ZERN författare och teaterrecensent, JULIA DUFVENIUS skådespelare, ERIK UDDENBERG dramatiker och dramaturg Unga Klara, ANNA CARLSON ordf Teaterförbundet, ANNA SÖDERBÄCK ordf KLYS, ANN PETRÉN skådespelare, ELIN KLINGA skådespelare, m fl

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.